

GUVERNUL ROMÂNIEI

Aprob,

Ion-Marcel CIOLACU
Prim-ministru

MEMORANDUM

Avizat: Marian NEACȘU
Viceprim-ministru

Marcel-Ioan BOLOȘ
Ministrul Finanțelor

De la: Florin-Ionuț BARBU
Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Tema:	Prelungirea perioadei de eligibilitate stabilită în Acordul de Finanțare pentru implementarea Instrumentului financiar de creditare cu partajarea riscului, încheiat cu Fondul European de Investiții și finanțat din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020
--------------	--

Elemente de context

Prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR), Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) implementează *Instrumentul financiar de creditare cu partajarea riscului la nivel de portofoliu (PRSL- Portfolio Risk Sharing Loan)*, în baza art. 37 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondurile Europene Structurale și de Investiții, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în urma unei evaluări ex-ante care a identificat un decalaj între cererea și oferta de finanțare a agriculturii și a activităților neagricole în zonele rurale estimat la o valoare de aproximativ 2,4 mld. euro (iunie 2015), luând în considerare experiențele anterioare în implementarea instrumentelor financiare și evidențiind eficiența utilizării fondurilor publice în raport cu alte forme de sprijin, MADR a

mobilizat fonduri din PNDR în valoare de 93.875.487 euro pentru finanțarea fermierilor și antreprenorilor din spațiul rural în cadrul următoarelor submăsuri din PNDR:

- 4.1 Investiții în exploatații agricole;
- 4.1a Investiții în exploatații pomicole;
- 4.2 Investiții pentru procesarea/marketingul produselor agricole;
- 4.2a Investiții pentru procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol;
- 6.4 Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole;
- proiecte prin LEADER care răspund la obiectivele submăsurilor de mai sus.

Instrumentul financiar de împrumut cu partajarea riscului la nivel de portofoliu se constituie sub forma unui fond de creditare alcătuit din contribuția PNDR și contribuția privată a instituțiilor financiare participante la schemă (intermediari financieri). Instrumentul financiar are la bază modelul reglementat în Regulamentul (UE) nr. 964/2014 privind clauzele și condițiile standard pentru instrumentele financiare, la care s-au adăugat o serie de particularități ca urmare a specificului finanțărilor din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR).

Contribuția PNDR, respectiv a intermediarilor financieri determină rata de partajare a riscului, aceasta fiind de până la 70% pentru PNDR, respectiv de cel puțin 30% pentru intermediarii financieri.

PRSL are două componente:

- a) credite pentru cofinanțarea proiectelor de investiții sprijinite prin PNDR (credite combinate cu grant) - valoarea creditului pentru cofinanțarea grantului fiind în limita cheltuielilor eligibile ale proiectului (exclusiv pentru partea de cofinanțare privată);
- b) credite pentru finanțarea investițiilor eligibile în cadrul măsurilor sprijinite (credite de sine stătătoare) - pentru proiectele eligibile în cadrul măsurilor sprijinite, dar care nu beneficiază de grant, caz în care valoarea creditului este de maximum 1 mil. euro (sau echivalentul în lei).

Acordul de Finanțare încheiat cu Fondul European de Investiții

Pentru implementarea acestui instrument financiar, în urma analizei opțiunilor de implementare, a consultării autorităților competente și a membrilor Comitetului de Monitorizare pentru PNDR 2014-2020, s-a concluzionat că varianta încredințării directe către Fondul European de Investiții (FEI), în baza art. 38(4)(b)(i) din Regulamentul nr. 1303/2013, corespunde cel mai bine obiectivelor Programului.

La propunerea MADR și cu avizul Ministerului Finanțelor Publice, în ședința din data de 13 iulie 2017, Guvernul României a aprobat Memorandumul cu tema: *Demararea negocierilor cu Fondul European de Investiții în vederea semnării Acordului de Finanțare pentru implementarea instrumentului financiar de creditare cu partajarea riscului finanțat din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.*

În data de 28 noiembrie 2017 s-a semnat Acordul de Finanțare pentru implementarea instrumentului financiar de creditare cu partajarea riscului la nivel de portofoliu, între

FEI, pe de o parte și Guvernul României reprezentat de ministrul agriculturii și dezvoltării rurale și directorul general al Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pe de altă parte.

Conform ultimelor raportări ale FEI, la sfârșitul trimestrului II al acestui an (30 iunie 2023), erau angajate 906 credite prin instrumentul financiar, totalizând 110,9 mil. EUR.

Perioada de eligibilitate a instrumentului financiar finanțat prin PNDR

Potrivit Acordului de Finanțare, perioada de eligibilitate înseamnă perioada de la data semnării Acordului până la (și inclusiv) 31 decembrie 2023, stabilită conform termenelor prevăzute în regulamentele europene în vigoare la data semnării.

Întrucât negocierile la nivelul Uniunii Europene pentru adoptarea regulamentelor din cadrul Politicii Agricole Comune (PAC) post 2020 nu au fost finalizate în timp util astfel încât noile planuri strategice PAC să poată fi aplicate de la 1 ianuarie 2021, la nivelul Uniunii Europene s-a agreeat introducerea unei perioade de tranziție pentru anii 2021-2022, viitoarele planuri naționale strategice intrând în vigoare începând cu anul 2023.

Astfel, conform prevederilor *Regulamentului (UE) nr. 2020/2220 de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și din Fondul european de garantare agricolă (FEGA) în anii 2021 și 2022 și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1307/2013 în ceea ce privește resursele și aplicarea regulamentelor respective în anii 2021 și 2022 și a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce privește resursele și repartizarea unui astfel de sprijin pentru anii 2021 și 2022*, denumit în continuare Regulamentul tranzitoriu, care stipulează extinderea aplicabilității cadrului legal pentru perioada 2021-2022, Autoritatea de Management a revizuit PNDR 2014-2020 în vederea implementării Programului în perioada de tranziție 2021-2022, termenul privind eligibilitatea cheltuielilor prelungindu-se în mod corespunzător, conform regulii N+3, până la 31 decembrie 2025, inclusiv. Noile prevederi au fost introduse în PNDR - versiunea a 13-a.

În acest sens, dată fiind extinderea perioadei de eligibilitate a cheltuielilor aferente PNDR 2014-2020, **este necesară prelungirea corespunzătoare a perioadei de eligibilitate stabilită în Acordul de Finanțare încheiat cu FEI până la 31 decembrie 2025, termen prevăzut în Regulamentul tranzitoriu (UE) nr. 2020/2220.**

Această necesitate decurge din prevederile specifice aplicabile instrumentelor financiare, prevăzute la art. 42 al Regulamentului (UE) 1303/2013, potrivit cărora **eligibilitatea cheltuielilor în cadrul instrumentelor financiare este stabilită la închiderea Programului, în cazul PNDR acest termen fiind 31 decembrie 2025.**

În acest context, modificările aduse Acordului de finanțare se referă la:

- *Perioada de Eligibilitate* care va cuprinde perioada de la Data Semnării prezentului Acord până la (și inclusiv) 31 decembrie 2025;
- *Perioada Legacy* care se va prelungi corespunzător și va cuprinde perioada de opt (8) ani începând cu 1 ianuarie 2026 și care se încheie cel mai târziu la 31 decembrie 2033;

- *Regulamentul De Minimis*, care înseamnă Regulamentul (UE) 1407/2013 din 18 decembrie 2013 privind aplicarea Articolelor 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, astfel cum este modificat sau înlocuit din când în când, pentru a permite prelungirea Schemei de minimis aplicabilă în cadrul PRSL;
- modalitatea de plată a costurilor de management aferente ultimului trimestru, care urmează a face obiectul plății după finalul perioadei de eligibilitate, celelalte prevederi ale Clauzei 7.3 rămânând neschimbate.

Totodată, cu această ocazie, Anexa A (Strategia de investiții) la Acordul de Finanțare va fi înlocuită cu Strategia de investiții aprobată în ședința Comitetului de Investiții al PRSL din 4 iunie 2021 conform Clauzei 6.9(d) la Acord, cu unele modificări determinate de prelungirea perioadei de eligibilitate a instrumentului financiar.

Concluzie

Față de cele prezentate, vă supunem aprobării încheierea Actului Adițional la Acordul de Finanțare dintre FEI, pe de o parte și Guvernul României reprezentat de ministrul agriculturii și dezvoltării rurale și directorul general al Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pe de altă parte, pentru implementarea PRSL, care prevede **prelungirea perioadei de eligibilitate a instrumentului financiar până la 31 decembrie 2025**, termen prevăzut în Regulamentul tranzitoriu (UE) nr. 2020/2220, cu păstrarea alocării inițiale aprobate.